

# Dnevi enakosti spolov

**RADIO SLOVENIJA** 1, 13. 3. 2025, **JUTRANJI PROGRAM**, 8:30

**MOJCA DELAČ** (novinarka)

Prvi z vami v jutru, 13. marca, pol devetih je ura. Na **Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani** ravno v teh dneh potekajo zdaj že peto leto zapored Dnevi enakosti spolov. Otvoritveni dogodek se je zgodil prejšnji četrtek, simbolno pred 8. marcem, mednarodnim praznikom žensk. Do konca meseca pa se bodo zvrstili številni zanimivi dogodki, kjer bodo predavateljice in predavatelji, raziskovalke in raziskovalci govorili o različnih vidikih enakosti spolov v naši družbi. O tem v tokratni Radiosferi.

**NAPOVEDOVALEC**

Radiosfera: svet, ki ga jame Prvi jutranji program.

**MOJCA DELAČ** (novinarka)

Več o dogajanju in več o pomenu enakih možnosti za vse, ne le v akademskem prostoru, temveč tudi sicer v naši družbi, pa bo spregovorila gostja Tite Mayer. Tita, najprej tebi lep pozdrav.

**TITA MAYER** (novinarka)

Lep pozdrav, Mojca. Dober dan. Dobro jutro tudi poslušalkam in poslušalcem in dobrodošli prodekanja prof. dr. Mojca Smolej. Lepo, da ste prišli na Prvi program Radia Slovenija. Dober dan tudi vam.

**MOJCA SMOLEJ** (**Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani**)

Dober dan in hvala za vabilo.

**TITA MAYER** (novinarka)

Slišali smo, Dnevi enakosti spolov so postali že kar nekako institucionalni del **Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani**. Zdaj so že tudi tradicionalni dogodek. Zakaj so pomembni? Zakaj jih podpirate?

**MOJCA SMOLEJ** (**Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani**)

Pomembni so iz več vidikov. Res je, kot ste poudarili, peto leto zapored. Letos smo v vodstvu naredili še korak naprej, da smo to sistematizirali. Kar pomeni, da smo tudi finančno to podprli na ta način, da bo to zdaj ustaljeno, ker si res želimo, da to ostane in se razvija naprej. Zakaj je to pomembno? Kot sem rekla, iz več vidikov. Ne samo zaradi poudarjanja enakosti spolov, zaradi poudarjanja tega, da še vedno nismo tam, kjer bi želeli biti. Se pravi, tako na ravni enakosti po spolu, se pravi za ženske, ampak seveda tudi za vse druge skupine, ki so, bodisi zdaj govorim o študentih s posebnimi potrebami in vseh podobnih, se pravi, situacijah kot so, ne vem, vračanja, vračanje s porodniškega dopusta, kar je zagotovo zelo stresno lahko za žensko itd.

**TITA MAYER** (novinarka)

Kakšen je namen teh dnevov? Kakšen je cilj? Kakšno je sporočilo?

**MOJCA SMOLEJ** (**Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani**)

Se pravi predvsem ozaveščanje o enakosti, o nujnosti razvijanja vključujoče družbe, se pravi vključevanja, ne samo glede spola, pač pa, kot sem že prej poudarila, tudi vseh drugih skupin, ki so prikrajšane oziroma ki morda nimajo povsem enakih možnosti kot nekateri drugi.

**TITA MAYER** (novinarka)

Prof. dr. Mojca Smolej, pred oddajo sva govorili o tem, kako smo danes pravzaprav že vsi nekako ozaveščeni, osveščeni, veliko se govori o tej problematiki, pa vendar se zdi, da se vračamo nazaj v neke druge čase. Lahko mogoče malce pokomentirate ta opaženja?

**MOJCA SMOLEJ** (**Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani**)

Lahko. Torej včasih se jaz na glas, kot sem vam že, kot sem rekla, hecam, da se vračamo na nek način v devetnajsto stoletje. Seveda so okoliščine popolnoma drugačne. Pred dvema letoma smo prav v okviru Dnevov enakosti spolov gostili iz Avstrije, iz graške univerze Floriana Biberja, zelo priznanega politologa, ki pa je zaposlen med drugim tudi na, v pisarni za vključujočo družbo, za enakost spolov na graški univerzi in je seveda, če lahko povem en konkreten primer. Ko na primer na univerzi razpišemo delovno mesto, seveda zelo poudarjamo tudi kvantitativne merilnike. In seveda, ko prideta na razgovor za delovno mesto lahko pač 2 strokovnjaka, 2 specialista za razpisano področje. En ima lahko zelo bogato kvantitativno sliko, ogromno točk, druga oseba pa malo manj. In seveda, ker je današnja družba zelo usmerjena v točke, v kvantitativnost, lahko avtomatsko izberemo nekoga, ki ima zelo bogato kvantitativno sliko in prezremo tistega, ki je nima. Zakaj? Zato, ker ne upoštevamo vseh okoliščin in lahko tisti, na primer ta oseba, znanstvenica, ki ima šibkejšo kvantitativno sliko, govorim zdaj o točkah raziskovalnih, je lahko celo boljša raziskovalka od tistega, ki jo ima. Zakaj? Zato, ker je bila morda v svojem tem zaposlitvenem obdobju 2-krat na porodniškem dopustu. Kar pomeni, da enostavno ni imela toliko časa kot nekdo, ki ima boljše kvantitativno sliko. To je sicer lahko banalno, kar, ampak vseeno pa pomeni, da moramo biti res pozorni na vse okoliščine, ne zgolj na točke, na kvantitativnost, ampak pogledamo celostno, zakaj je prišlo do takšne kvantitativne slike itd.

**TITA MAYER** (novinarka)

Če se vrneva k Dnevom enakosti spolov na **Filozofski fakulteti**. Kdo so letošnje udeleženke in udeleženci? Ali lahko morda izpostavite nekaj tem, ki se vam zdijo še posebej zanimive letos?

**MOJCA SMOLEJ** (**Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani**)

Torej letos se bo odvijalo, nekaj se jih je že, 13 dogodkov vsega skupaj. Na otvoritvenem dogodku so bile 4 predstavnice, ki, se pravi predavateljice na ravni študije spolov, in sicer ena iz Makedonije, iz Zagreba, Beograda in pa Ljubljane in so na primer predstavile, kaj se dogaja na ravni študija spolov. In me je zelo na primer presenetilo, kolegica iz Zagreba je na primer pripovedovala, kako je pravzaprav pred kratkim doživela pritisk, da je potrebno, namreč predava tudi v Splitu na univerzi, te študije ukiniti, kar je na nek način presenetljivo. Včeraj je bil tudi zelo zanimiv dogodek. Prof. Blaž Repe in pa prof. Mojca Klun sta predstavila svoj zelo obsežen projekt. Delovala sta v okviru malce večjega evropskega projekta, ki se je imenoval Ideja, in sicer so preučevali dobre prakse praktično po celotni Evropi, se pravi dobre prakse univerzitetnih središč. Kar pomeni, kako priti nasproti najrazličnejšim skupinam zaposlenih, študentov, in sicer na ravni vključevanja. Se pravi na ravni enakosti itd. Da morda za poslušalce in poslušalke osvetlim še z enim takšnim drobnim primerom. Pred kratkim je moja precej mlajša kolegica prišla s porodniškega dopusta. Bila je precej v stiski, ker je na primer otroka še dojila in je potem povsem samoiniciativno izbrskala, da obstaja v Sloveniji zakon, določilo, da ima takšna mati pravico do 7-urnega delovnika, plačana je pa za 8 ur, zato, ker ji ena ura pripada za dojenje. Jaz tega nikoli nisem prej vedela.

**TITA MAYER** (novinarka)

Nismo za to še slišali, ja.

**MOJCA SMOLEJ** (**Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani**)

Kar pomeni, da... Namreč zakaj ta droben primer? Namreč Dnevi enakosti spolov, se pravi enakost, vključevanje pomeni tudi to, da delodajalec poskrbi za to, da so zaposleni ozaveščeni. Se pravi, da se jih informira o njihovih pravicah, kaj vse obstaja. Ne da potem zaposleni, zaposlena v svoji stiski išče, kakšna bi bila rešitev seveda mnogokrat, ker ne vemo, kam se obrniti, koga vprašati, ker načeloma takšnih pisarn ni, vsaj po javnih ustanovah, da bi imeli pisarno za vključevanje, za enakost. Zato so ti dnevi tudi pomembni. Tudi poudarek je na tem, a ne. In ravno prejšnje leto, se pravi v letu 24' je **Univerza v Ljubljani** odprla pisarno za vključujočo družbo, za enakost. Vendar je seveda to še v povojih. Tako da upam, da se bo to še razvijalo naprej.

**TITA MAYER** (novinarka)

Vsa ta predavanja pa so odprta tudi za širšo javnost.

**MOJCA SMOLEJ** (**Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani**)

Tako. Se pravi, vsi dogodki so odprti, ne samo za akademsko sfero, ampak si res želimo kdorkoli za širšo javnost, ker gre navsezadnje za temo, ki se tiče nas vseh. Seveda je rahlo poudarek na **Univerzi**, na tej akademski sferi. Vendar, kot sem že rekla, to se tiče čisto vseh nas. Tako da si želimo čim večjega odziva. Je pa urnik oziroma razpored teh dogodkov prosto dostopen na spletni strani **Filozofske fakultete** in si lahko to pomgledamo.

**TITA MAYER** (novinarka)

---

Morda še za zaključek tega pogovora, prof. dr. Mojca Smolej, katera so morda po vašem mnenju v tem trenutku najbolj pereča vprašanja, ki se dotikajo enakosti spolov?

**MOJCA SMOLEJ** (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani)

Splošno v družbi ali...

**TITA MAYER** (novinarka)

Splošno v družbi.

**MOJCA SMOLEJ** (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani)

To, kar sem že prej morda poudarila, se mi zdi, da naša družba zelo drsi ali pa smo že globoko do vratu v tem - kvantitativnost, kvantitativnost. Se pravi storilnostna naravnost, ne pa toliko kvaliteta oziroma bom rekla, da je pravzaprav kvaliteta zelo velikokrat postavljena res ob rob in dejansko že v osnovni šoli se začne s točkovanjem in potem čez celotno srednjo šolo. Tako da ko otrok odraste, je pravzaprav že naravn na to storilnostno kvantitativno držo.

**MOJCA DELAČ** (novinarka)

Se pravi, vse so številke in tabele in kljukice v njih.

**MOJCA SMOLEJ** (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani)

Tako.

**MOJCA DELAČ** (novinarka)

Manj pa tista vsebina za njimi.

**MOJCA SMOLEJ** (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani)

Tako.

**MOJCA DELAČ** (novinarka)

Kaj pa pravijo študentke, študenti? Dobite kakšne njihove odzive, od teh, ki pridejo poslušat?

**MOJCA SMOLEJ** (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani)

Tudi. Tudi. So kar navdušeni. Se radi udeležujejo teh dogodkov. Čeprav bom tako rekla. Prav zaradi včasih te kvantitativne naravnosti, enostavno ne uspejo, a ne, ker tudi Univerza ni imuna na to kvantitativno držo. Tako da absolutno. Jaz mislim, da je prihodnost tudi kar svetla, če lahko tako rečem, da je tudi med mladimi precej takšnih, ki se zavedajo te problematike in pomembnosti poudarjanja enakosti. Ne samo spolov, ampak pravzaprav vseh skupin v družbi.

**MOJCA DELAČ** (novinarka)

Potem pa bi lahko rekli, da bi Filozofska fakulteta in Univerza nasploh ne samo nudila vse to znanje, ampak ga tudi živela.

**MOJCA SMOLEJ** (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani)

Tako. Se trudimo.

**TITA MAYER** (novinarka)

Najlepša hvala, prof. dr. Mojca Smolej za vaš obisk v studiu. Mojca, hvala za družbo.

**MOJCA DELAČ** (novinarka)

In seveda tudi tebi Tita Mayer za novo vsebino, ki bo kmalu tudi na našem spletu.